

brug for. Fra Undervisningsministeriet vil der i løbet af et par uger blive udsendt et temahæfte om læsning – i øvrigt affødt af den undersøgelse, som jeg tidligere har omtalt. Det tog vi naturligvis straks fat på i Undervisningsministeriet, og nu foreligger om kort tid temahæftet om læsning.

Det primære mål med hæftet er at hjælpe lærerne i begynderundervisningen. Budskabet er, at læsning er en færdighed, måske bedre sagt et håndværk, der skal læres gennem gedigen undervisning og træning. De første skoleår ved vi er altafgørende, og temahæftet vil give praktiske anvisninger på, hvordan lærerne kan gribe dette arbejde an bedre end hidtil. Fokus er altså skolestart, men der gøres opmærksom på, at der skal arbejdes med læsning på alle trin.

Endvidere peges der på forhold, som befordrer organisering af en god læseundervisning. Her understreges f.eks. skolelederens ansvar for, at lærerne på den enkelte skole prioriterer undervisning i læsning højt.

Endelig vil jeg minde om, at vi med folkeskoleloven fik etableret et folkeskoleråd, der skal være med til at støtte udviklingen i skolen. Et af de såkaldte indsatsområder, som skolerne får mulighed for at deltage i fra næste skoleår, hedder netop læsning. I den beskrivelse af indsatsområdet, der netop er sendt til alle skoler, understreges det, at kravene til unges læsning er øget voldsomt i de seneste år. Der er stort set ingen uddannelser, der ikke kræver avancerede læsefærdigheder. Der er ingen almindelig hverdag for mennesker, som ikke kræver læsefærdigheder. Udviklingsarbejderne skal derfor medvirke til, at flere elever end hidtil får reelle læsefærdigheder i løbet af de første skoleår.

Når jeg i dag gør en del ud af især spørgsmålet om læsning, er det dels, fordi emnet har været debatteret en del gennem de seneste måneder, dels og først og fremmest fordi jeg mener, at vi her har valgt den rigtige strategi for støtte til skolens seriøse arbejde med læseindlæring. Vi gør opmærksom på et problem, hvor vi støtter de skoler, som ønsker at deltage i udviklingsarbejdet.

Jeg er selvfølgelig opmærksom på, at jeg her mest har talt om læsning. Men blandt andet i læseplanarbejdet vil jeg naturligvis også være opmærksom på andre fag og emner og i hvert fald som angivet af forespørgerne matematik, skrivning og stavning. I det hele taget gælder det jo om at styrke de grundlæggende færdigheder og give børnene og de unge disse nødvendige redskaber i hænde.

Eksemplet læsning kan anvendes i en række andre sammenhænge og vil blive det. Men ét er selve undervisningen og dens indhold og eleverne, noget andet er lærerne og deres evne og muligheder for formidling. En uddannelses kvalitet står og falder med disse lærere, deres faglige styrke, deres pædagogiske evner og fan-tasi og deres evner til at fungere på nye måder.

Også lærerrollen udvikles i disse år. Der stilles nye faglige og pædagogiske krav ikke blot på grund af de seneste års uddannelsesreformer, men også på grund af den teknologiske udvikling og udviklingen i elevernes og de studerendes holdninger og adfærd. Lærerrollen indeholder fortsat væsentlige elementer af faglig formidling. Men samtidig pointeres i stigende grad rollen som igangsætter og konsulent. Undervisningsdifferentiering er et af den ny tids krav til undervisningsplanlægning og -tilrettelæggelse, og det vil være et krav i al undervisning. Det forudsætter en tilpasning af undervisningen til elevernes individuelle forudsætninger eller behov, og det vil være en betydelig faglig og pædagogisk udfordring for den enkelte lærer. Hertil kommer et øget krav om samarbejde mellem lærerne, således at elevernes undervisning fremstår som en helhed med sammenhæng mellem de enkelte fag, men jo også om samarbejde med forældre og med skolens ledelse. Det er derfor nødvendigt, at vi tager initiativer, der støtter og styrker lærernes professionalisme både fagligt og pædagogisk.

Jeg er meget indstillet på, at vi den kommende tid interesserer os mere for lærerne og deres vilkår, og at vi klarlægger den rolle, som lærerne vil få i fremtidens uddannelsessystem, således at vi kan tage de enkelte initiativer, der kan udvikle lærernes kvalifikationer i denne retning. Vi må se på lærernes udviklings- og uddannelsesmuligheder og se, hvordan vi bedst muligt grunduddanner undervisere. Dette vil også være med til at styrke respekten for lærerne og modvirke det fald i lærernes almindelige anseelse i samfundet, som tydeligvis er sket i de senere år – efter min mening i øvrigt helt ufortjent.

Afsluttende må jeg sige om selve forespørgs-lens spørgsmål, at jeg er enig i spørgsmålets relevans. Vi skal i vores skole være uhyre opmærksomme på, at vore børn får lært det, de skal, og det, de i deres voksenliv må formodes at få behov for. Jeg mener også, at vore skoler i stor udstrækning lever op til det. Men vi har pligt til hele tiden at være opmærksomme og sætte ind, hvor der kan og bør ske forbedringer, og det vil